LV

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2009. gada 18. maijs)

par pasākumiem valsts sektora atlīdzības jomā saistībā ar centrālās bankas neatkarību

(CON/2009/47)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2009. gada 8. maijā saņēma Latvijas Bankas lūgumu sniegt atzinumu par likumprojektu par vienotu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzības sistēmu (turpmāk – „likumprojekts") un par likumprojekta iespējamo piemērošanu Latvijas Bankai. Lai gan tā pašreizējā redakcijā likumprojekts uz Latvijas Banku neattiecas, iestādei, kura lūgusi konsultāciju, zināms, ka Latvijas valdība apsver likumprojekta piemērošanu Latvijas Bankai un ir ļoti iespējams, ka likumdošanas procesa laikā likumprojekts tiks grozīts, lai tajā iekļautu Latvijas Banku.

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 105. panta 4. punktu un Padomes 1998. gada 29. jūnija Lēmuma 98/415/EK par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem[1] 2. panta 1. punkta trešo ievilkumu, jo likumprojekts attiecas uz Latvijas Banku. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Likumprojekta mērķis

Likumprojekta mērķis ir noteikt vienotus nosacījumus valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības noteikšanai. Likumprojekts nosaka principus mēnešalgas, piemaksu, prēmiju un naudas balvu, pabalstu, kompensāciju un atvaļinājumu noteikšanai. Pārējās jomās joprojām tiks piemērotas spēkā esošo normatīvo aktu normas, kas nosaka darba tiesiskās attiecības.

Parlamenta un pašvaldību domes deputātu atlīdzību un parlamenta apstiprināto un iecelto amatpersonu atlīdzību noteiks, to piesaistot strādājošo vidējai atlīdzībai Latvijā[2]. Valsts iestāžu pārējo amatpersonu atlīdzība tiks noteikta saskaņā ar Latvijas valdības noteiktu sistēmu[3].

Saskaņā ar likumprojektu atlīdzība var tikt turpmāk pārskatīta valsts budžeta vai tā grozījumu izstrādes gaitā[4].

---

1 OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp.

2 Likumprojekta 4. panta 1. punkts, 5. pants un 6. pants.

3 Likumprojekta 4. panta 2. punkts un 7. pants.

4 Likumprojekta 3. panta 5. punkts.

2. Vispārīgi apsvērumi

2.1. ECB apzinās ļoti sarežģīto ekonomisko situāciju gan Latvijā, gan starptautiskā līmenī un pašreizējos Latvijas valdības centienus stabilizēt valsts finanses.

2.2. Kā norādīts ECB 2008. gada maija Konverģences ziņojuma sadaļā „Autonomija personāla jautājumos" „dalībvalstis nav tiesīgas pasliktināt NCB iespējas pieņemt darbā un noturēt kvalificētus darbiniekus, kuri nepieciešami NCB, lai spētu neatkarīgi pildīt Līgumā un Statūtos[5] tai noteiktos uzdevumus. Turklāt NCB arī nevar nostādīt tādā situācijā, ka tā savu personālu var kontrolēt tikai daļēji vai nevar vispār vai ka dalībvalsts valdībai būtu atļauts ietekmēt tās politiku personāla jautājumos"[6]. ECB šo jautājumu uzsvērusi arī savos nesenajos atzinumos par Īrijas un Vācijas tiesību aktu projektiem attiecībā uz nacionālo centrālo banku personālu[7]. Atzinumā par Itālijas tiesību akta projektu, ar ko nosaka ierobežojumu centrālās bankas personāla kopējai atlīdzībai, ECB arī norādīja, ka „ECB autonomi nosaka sava personāla darba nosacījumus un ka šī autonomija ir daļa no ECB neatkarības, kas garantēta Līguma 108. pantā un ECBS Statūtu 36. pantā"[8].

3. Īpaši apsvērumi

Saskaņā ar likumu Par Latvijas Banku Latvijas Bankas prezidenta, padomes un valdes locekļu, kā arī Latvijas Bankas darbinieku atlīdzību nosaka Latvijas Bankas padome. Latvijas Bankas padome apstiprina arī darbinieku skaitu un amatus. Lai aizsargātu Latvijas Bankas autonomiju personāla jautājumos, kas ir viens no centrālo banku neatkarības aspektiem saskaņā ar Līguma 108. pantu, Latvijas iestādēm ir pienākums nodrošināt, ka par Latvijas Bankas darbinieku, padomes un valdes locekļu un prezidenta atlīdzības noteikšanu lemj sadarbībā ar Latvijas Bankas padomi, ņemot vērā Latvijas Bankas īpašos uzdevumus centrālās bankas statusā, kā arī vajadzību ievērot Līguma 101. pantā noteikto monetārās finansēšanas aizliegumu[9]. Tāpēc sadarbojoties ir pienācīgi jāņem vērā Latvijas Bankas viedoklis.

Šo atzinumu publicēs ECB interneta lapā.

Frankfurtē pie Mainas, 2009. gada 18. maijā

[parakstīts]

ECB prezidents

Jean-Claude TRICHET

---

5 „Statūti" ir Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūti (turpmāk – „ECBS Statūti").

6 ECB 2008. gada maija Konverģences ziņojums, 20. lpp.

7 Sk. 2.2. punktu Atzinumā CON/2009/15 un 2.2. punktu Atzinumā CON/2008/9. Visi ECB atzinumi ir pieejami ECB interneta lapā www.ecb.europa.eu/ecb/legal/opinions/html/index.lv.html.

8 Sk. 3.2.2. punktu Atzinumā CON/2008/10.

9 Ko ievieš Padomes 1993. gada 13. decembra Regula (EK) Nr. 3603/93, ar ko precizē definīcijas, lai piemērotu Līguma 104. pantā un 104.b panta 1. punktā minētos aizliegumus (OV L 332, 31.12.1993., 1. lpp.).